Perspectiefnota 2024

Gemeente Beuningen

Inhoudsopgave

Perspectiefnota 2024 1
Inhoudsopgave 2
1. Inleiding 3
1.1 Algemeen 3
1.2 Leeswijzer 4
2. Financiële resultaten 4
2.1 Stand herfstnota 2023 4
2.2 Resultaat na perspectiefnota 2024 5
3. Bijstellingen binnen huidig beleid 5
3.1 Samenvatting 5
3.2 Algemene uitkering 6
3.3 Autonome ontwikkelingen 7
3.4 Verbonden partijen 12
3.5 Actualisatie coalitieakkoord 13
3.6 Investeringen 14
4. Voorgenomen nieuw beleid 16
4.1 Voorgenomen nieuw beleid 16
5. Technische uitgangspunten programma begroting 2025-2028 18
5.1 Technische uitgangspunten 18
6. Afkortingenlijst 20

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Inmiddels zijn we halverwege de bestuursperiode van onze mooie gemeente. Het coalitieakkoord met daarin de thema's:
- sociaal kloppend hart
- zuinig op ons klimaat
- aantrekkelijk wonen
- Beuningen maken we samen

is en blijft onze leidraad. Waar de focus in het eerste jaar lag op het vertalen van het akkoord in nieuwe plannen en het voortzetten van bestaande acties en projecten waarover uw raad al besluiten nam, kunnen we nu verdergaand uitvoering geven aan onze ambities voor Beuningen. Daar werken we hard aan met alle samenwerkingspartners. De perspectiefnota 2025-2028 laat zien dat de eerder ingezette trend van loon- en prijsstijgingen zich voortzet. Deels wordt die gecompenseerd vanuit het gemeentefonds. Maar door een mogelijke korting op de algemene uitkering kunnen we nog geen sluitende begroting schrijven.

Op weg naar de begroting 2025
De perspectiefnota 2024 is de opmaat naar de begroting 2025. We stellen de huidige begroting bij naar de meest recente inzichten en geven daarmee een doorkijk naar de begroting 2025. We verwerken onder andere prijsstijgingen van contractpartijen, subsidierelaties, leveranciers en zorgaanbieders etc. Daarnaast nemen we de nieuwe bijdragen op aan de gemeenschappelijke regelingen en stellen we de algemene uitkering bij conform de decembercirculaire 2023. Tot slot actualiseren we de planning van het coalitieakkoord en bieden we nieuwe beleidsvoorstellen aan. De financiële vooruitzichten blijven somber. Dit wordt veroorzaakt door forse prijsstijgingen en door de korting op de algemene uitkering. Ook wel bekend als het "ravijnjaar 2026". Verder moeten we ons er van bewust zijn dat de tekorten na 2028 nog verder oplopen door onder andere de ontwikkelingen in de Algemene uitkering maar zeker ook de investeringen, zoals de Lèghe Polder, die op de langere baan zijn geschoven.

Op het moment van schrijven is de kabinetsformatie nog gaande en is er geen duidelijkheid over de korting op de algemene uitkering. De Vereniging van Nederlandse Gemeente (VNG) heeft daarom aan alle gemeenten geadviseerd om alvast na te denken over ombuigingsmaatregelen. Mocht het tekort vanaf 2026 in stand blijven dan zijn ombuigingen onvermijdelijk om te komen tot een sluitende begroting. Het herzien van onze ambities, het versoberen van onze taken, en het verhogen van belastingen behoren tot de opties.
We presenteren daarom gelijktijdig met deze perspectiefnota een eerste inventarisatie van ombuigingen om het tekort te dempen.

1.2 Leeswijzer

Leeswijzer	
Afkorting	Verklaring
+	Een positief bedrag moet gelezen worden als een baat, vermeerdering en als voordeel
-	Een negatief bedrag moet gelezen worden als een last, vermindering en als nadeel
Perspectiefnota	De Perspectiefnota is een combinatie van (voorheen) Zomernota en Kaderbrief
€	Bedragen maal € 1.000,- tenzij anders vermeld

Bij verklaring van afwijkingen op producten worden afwijkingen groter dan € 25.000 toegelicht.

De Perspectiefnota is het instrument waarmee het college uw raad een overzicht geeft van zaken in het lopende begrotingsjaar, de verwachte ontwikkelingen in de komende jaren en onze beleidsvoornemens.

De bijstellingen die wij in deze Perspectiefnota hebben verwerkt zijn als volgt gerubriceerd:

- Algemene uitkering
- Autonome ontwikkelingen
- Verbonden partijen
- Actualisatie coalitieakkoord
- Investeringen
- Voorgenomen nieuw beleid

2. Financiële resultaten

2.1 Stand herfstnota 2023

In de raadsvergadering van 7 november 2023 is de (meerjaren)begroting 2024-2027 vastgesteld. Nadien is het kader gewijzigd met de herfstnota 2023. Dit tezamen is het startpunt van deze perspectiefnota 2024.

Uitgangspunt	2024	2025	2026	2027	2028
Geraamd resultaat meerjarenbegroting 2024-2027	27	2.164	-2.334	-3.032	-833
Effecten herfstnota 2023	751	1.407	1.202	2.199	0
Stand start perspectiefnota 2024	**778**	**3.571**	**-1.132**	**-833**	**-833**

2.2 Resultaat na perspectiefnota 2024

Resultaten (meerjaren)begroting 2024-2028	2024	2025	2026	2027	2028
Stand start perspectiefnota	778	3.571	-1.132	-833	-833
Bijstellingen huidig beleid	1.444	-2.178	-208	433	481
Geraamd resultaat excl voorgenomen nieuw beleid	**2.222**	**1.392**	**-1.339**	**-400**	**-352**
Voorgenomen nieuw beleid	-160	-1.595	-1.310	-1.160	-1.160
Geraamd resultaat na perspectiefnota	**2.062**	**-203**	**-2.649**	**-1.560**	**-1.512**

3. Bijstellingen binnen huidig beleid

3.1 Samenvatting

De verwachte financiële ontwikkelingen over de begrotingsjaren 2024 tot en met 2028 zijn als volgt te specificeren:

Tabel 3.1 Bijstellingen binnen huidig beleid	2024	2025	2026	2027	2028
Algemene uitkering	-245	0	0	0	1.178
Autonome ontwikkelingen	1.606	-2.054	-2.026	-2.026	-2.026
Verbonden partijen	83	-492	-472	-478	-386
Actualisatie coalitieakkoord	0	368	2.290	2.937	1.715
Totaal	**1.444**	**-2.178**	**-208**	**433**	**481**

Deze bijstellingen worden in de volgende paragrafen nader toegelicht.

3.2 Algemene uitkering

	2024	2025	2026	2027	2028
Totaal Effecten algemene uitkering	**-245**	**0**	**0**	**0**	**1.178**

Verwerking december circulaire 2023
De negatieve bijstelling van 245.000 is het effect van de decembercirculaire 2023. De grootste oorzaak van de negatieve bijstelling is de uitkeringsfactor. De uitkeringsfactor daalde met 7 punten ten opzichte van de septembercirculaire 2023. De oorzaak is de actualisatie van de maatstaf 'Huishoudens met laag inkomen met drempel'. In het nieuwe verdeelmodel van de algemene uitkering, die is ingevoerd per 2023, is deze maatstaf 'Huishoudens met een laag inkomen met drempel' nieuw. Het aantal van deze maatstaf was aan het begin van 2023 gebaseerd op een schatting.
In de maand november 2023 heeft het ministerie van BZK van het CBS de actuele aantallen voor de maatstaf 'Huishoudens met een laag inkomen met drempel' ontvangen. Een landelijke stijging van de aantallen voor deze maatstaf zorgt voor een daling van de uitkeringsfactor omdat het totaal landelijk uit te keren bedrag gelijk blijft.

Openen van begrotingsjaar 2028
Per 1 januari 2024 wordt in het administratief systeem het nieuwe begrotingsjaar 2028 pas zichtbaar. Financieel gezien kopieert het systeem de gegevens uit 2027 naar 2028.
Echter bij de berekening van de algemene uitkering wordt er in 2023 al gerekend met begrotingsjaar 2028. Om de verwachte stand in begrotingsjaar 2028 aan te passen aan de berekening van de algemene uitkering is een bijstelling van het budget noodzakelijk van € 1.178.000. Het betreft dus een administratieve bijstelling.

Voorjaarsnota 2024 Rijk
In deze nota is onder andere aangegeven dat de oploop van de opschalingskorting vanaf 2026 komt te vervallen en dat de nieuwe financieringssystematiek op basis van bbp al vanaf 2024 wordt ingevoerd.
Van het gat van 3 miljard dat wordt geslagen in het ravijnjaar 2026 resteert, door het vervallen van de opschalingskorting, nog ongeveer 2 miljard.
Hoewel het demissionair kabinet de gemeenten in de voorjaarsnota tegemoet komt voor de jaren vanaf 2026, komt er voor 2025 opeens een nieuwe uitdaging om de hoek. Het rijk compenseert de nieuwe financieringssystematiek niet volledig in 2025.
Alle effecten worden uiteindelijk definitief verwerking in de meicirculaire 2024, die na alle verwachting eind mei, begin juni 2024 verschijnt. De financiële gevolgen worden in de volgende bestuursrapportage, de begroting 2025-2028, verwerkt.

Tabel 3.2.1: Gemeentefonds	2024	2025	2026	2027	2028
Volgens herfstnota 2023 (excl stelposten)	48.417.000	50.080.000	47.332.000	48.886.000	48.886.000
Effecten decembercirculaire 2023	-245.000				
Openen nieuw begrotingsjaar 2028					1.178.000
Volgens decembercirculaire 2023 (excl stelposten)	48.172.000	50.080.000	47.332.000	48.886.000	50.064.000
Stelpost "nog te ontvangen rijksbijdrage jeugdzorg"			345.000	255.000	255.000
Totaal gemeentefonds	**48.172.000**	**50.080.000**	**47.677.000**	**49.141.000**	**50.319.000**

Stelpost "nog te ontvangen rijksbijdrage jeugdzorg"
Gemeenten mogen ervan uitgaan dat ze de middelen van de Hervormingsagenda jeugd volledig ontvangen en dat de besparingen van de rijksmaatregelen volledig worden gehaald. In de meicirculaire 2023 zijn de middelen voor de jeugdzorg voor het jaar 2024 en 2025 reeds toegevoegd aan de algemene uitkering. Voor het jaar 2026 wordt een stelpost van 100% opgenomen. Voor 2027 en 2028 hanteren we voorlopig nog een stelpost van 75% van het gemeentelijk aandeel.
Voor de jaren 2025 en verder moeten gemeenten rekening houden met de door het Rijk nog door te voeren besparingen, in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd. In de begroting van de gemeente Beuningen is reeds een lagere raming opgenomen bij de uitgaven voor Jeugdzorg vanaf 2025.
In de voorjaarsnota 2024 van het Rijk is opgenomen dat de geraamde extra besparing van het Rijk van € 500 miljoen voor 2025 komt te vervallen. Na het verschijnen van de meicirculaire 2024 worden de gevolgen in de begroting 2025-2028 verwerkt.

3.3 Autonome ontwikkelingen

De autonome ontwikkelingen worden in de volgende tabel weergegeven per programma en product. We hebben er dit jaar voor gekozen om de autonome ontwikkelingen inclusief collegevoorstellen te presenteren. In het verleden presenteerden we hier 2 aparte overzichten van. Omdat besluiten die in het college worden genomen uitsluitend zien op financieel onvermijdelijke c.q. autonome ontwikkelingen nemen we deze op in onderstaand totaaloverzicht.

	2024	2025	2026	2027	2028
Werk en inkomen					
Bijstandsbesluit Zelfstandigen (BBZ)	-5	-5	-5	-5	-5
Gemeentelijk minimabeleid	-137	-137	-137	-137	-137
Saldo programma	***-142***	***-142***	***-142***	***-142***	***-142***

Jeugd					
Peuteropvang	70	70	70	70	70
Kinderopvang	-62	-62	-62	-62	-62
Individuele voorzieningen Jeugd	-1.166	-1.166	-1.166	-1.166	-1.166
Individuele voorz. Jeugd Intensief	-183	-118	-118	-118	-118
Saldo programma	***-1.341***	***-1.276***	***-1.276***	***-1.276***	***-1.276***

Maatschappelijke ondersteuning					
Wet inburgering	7	7	7	7	7
Maatwerkvoorz. (materieel) Wmo	-29	-29	-29	-29	-29
Maatwerkvoorz. (immaterieel) Wmo	-418	-428	-428	-428	-428
Aanpak Psych. kwetsb. en beschermd wonen	0	0	0	0	0
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	-171	-89	-89	-89	-89
MFA Ewijk	-39	-39	-39	-39	-39
MFA Weurt	-2	-2	-2	-2	-2

Organisatie toegang	-43	-82	-97	-97	-97
PGB Wmo	-2	-2	-2	-2	-2
Openbare gezondheidszorg	-11	0	0	0	0
Saldo programma	*-708*	*-665*	*-680*	*-680*	*-680*

Welzijn en educatie					
Huisvesting onderwijs	10	-5	-5	-5	-5
Lokaal onderwijsbeleid	-24	0	0	0	0
Bibliotheek	-24	-24	-24	-24	-24
(Overige) kunstzinnige vorming	-1	-1	-1	-1	-1
Zwembad	-1	-1	-1	-1	-1
Sportaccommodaties	-6	-6	-6	-6	-6
Bevordering sportdeelname	-4	-4	-4	-4	-4
Kunstbeoefening en-bevordering	-4	-22	-4	-4	-4
Openbaar groen/park/plantsoen	49	89	89	89	89
Evenementen	22	23	23	23	23
Saldo programma	*17*	*49*	*67*	*67*	*67*

Omgeving					
Beheer en onderhoud wegen	12	12	12	12	12
Verkeersmaatregelen	5	10	10	10	10
Beheer infrastructurele kunstwerken	0	0	-24	-24	-24
Afval	0	0	0	0	0
Riolering	20	20	20	20	20
Bedrijven,handhaving/externe veiligheid	58	0	0	0	0
Bestemmingsplannen	-15	-15	-15	-15	-15
Monumenten	-1	-1	-1	-1	-1
Bouw- en woningtoezicht	20	20	20	20	20
Vastgoedbeheer	8	8	8	8	8
Saldo programma	*107*	*54*	*30*	*30*	*30*

Openbare orde en veiligheid					
Rampenbestrijding	3.718	0	0	0	0
Veiligheidsbevorderende maatregelen	-5	-5	-5	-5	-5
Saldo programma	*3.713*	*-5*	*-5*	*-5*	*-5*

Bestuur en algemene ondersteuning					
Overhead (P&O)	-1	0	0	0	0
Overhead (O.R.)	0	-25	-25	-25	-25
Overhead (gemeentehuis)	55	55	55	55	55
Overhead (gemeentewerf)	17	-3	-4	-4	-4
Leges burgerzaken	56	56	56	56	56
Griffie / rekenkamer	-40	0	0	0	0
Salarissen (ambtelijke org.)	-113	-138	-88	-88	-88
Saldo programma	*-27*	*-55*	*-6*	*-6*	*-6*

Overige eigen middelen					
Overige handel en ambacht	-14	-14	-14	-14	-14
Saldo programma	***-14***	***-14***	***-14***	***-14***	***-14***
Verwacht effect	**1.606**	**-2.054**	**-2.026**	**-2.026**	**-2.026**

Toelichting op autonome ontwikkelingen met een afwijking hoger dan € 25.000, per programma/product:

Programma 1 Werk en inkomen

Gemeentelijk minimabeleid:

In 2023 zijn we gestart met de Klavervierpas in Beuningen. Bij volwassenen is het bereik van de inkomensondersteuning sterk gestegen. Historisch gezien was dit bereik ongeveer 33% van de totale doelgroep. Van alle 694 volwassen klavervierpashouders heeft maar liefst 73% (506 inwoners) hun tegoed op de Klavervierpas ten minste 1 x gebruikt in 2023. Naast het hogere bereik en de hogere kosten per inwoner (kind of volwassene) spelen ook opstart- en promotiekosten (posters, stickers, flyers) een rol in de hogere realisatie van de kosten ten opzichte van de begroting. Structureel verwachten we € 100.000 nodig te hebben om te kunnen voldoen aan de vraag.

Daarnaast nemen we een budget op van € 37.000 voor de huursubsidie van de voedselbank. Dit betreft een herstelactie. De overeenkomst is in 2021 gesloten en daarbij zijn abusievelijk alleen de huurbaten (en niet de subsidiëring hiervan) verwerkt in de begroting.

Programma 2 Jeugd:

Peuteropvang:

In december 2023 is het beleid voor peuteropvang en vroeg- en voorschoolse educatie herijkt. Op basis van de prognose van de uitgaven, en de inkomsten vanuit het Rijk voorzien we dat niet het gehele budget nodig is. Een bedrag van 70.000 kan daarom vrijvallen.

Kinderopvang:

We zien de afgelopen jaren een stijging van het totaal aantal afgegeven sociaal medische indicaties voor kinderopvang. We stellen het budget met € 62.000 bij als gevolg van de extra kosten.

Individuele voorzieningen jeugd

De bijstelling op dit product is tweeledig. We zien een sterke toename in jeugdhulp en in het aantal WMO maatwerkvoorzieningen. Daarnaast zijn nieuwe tarieven vastgesteld waarbij een indexering is toegepast van 6,3%. Voor de ondersteuning vanuit de Wmo en Jeugdwet geldt vanuit de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) de verplichting tot het hanteren van een reële kostprijs. De gemeenteraad heeft in de verordening Wmo en Jeugdwet bekrachtigd reële tarieven te zullen hanteren. De AMvB regelt met welke kostprijselementen gemeenten rekening moeten houden bij de bepaling van een tarief bij de inkoop van Wmo-ondersteuning en jeugdhulp. Eén van de kostprijselementen is een jaarlijkse indexatie voor loon-en prijsstijgingen. Het houdt ook in dat we de kostprijs en de jaarlijkse indexatie goed moeten

onderbouwen. Het indexatiepercentage is berekend door het Regionaal Ondersteuningsbureau (ROB)

Individuele voorzieningen jeugd intensief
Op dit moment verblijven enkele jeugdigen uit Beuningen in verblijf waardoor de kosten bijgesteld moeten worden. Ook een indexering van 6,3% zorgt voor een verhoging van de kosten. Voor 2024 is tevens sprake van een traject met gesloten verblijf. Dit zijn kostbare trajecten.

Programma 3 Maatschappelijke ondersteuning
Maatwerkvoorziening WMO (materieel):
De bijstelling van het budget met 29.000 betreft een indexering van de subsidie aan Stichting Perspectief.

Maatwerkvoorziening WMO (immaterieel):
In december 2023 zijn nieuwe tarieven vastgesteld voor huishoudelijke hulp. Aan het hanteren van de nieuwe (reële) tarieven liggen twee overwegingen ten grondslag. Allereerst is binnen de hulp bij het huishouden – net als op andere terreinen – sprake van aanzienlijke personeelstekorten. Een niet-reële tariefstelling zou het probleem van personeelstekorten versterken, omdat aanbieders personeel dan minder perspectief kunnen bieden. Daardoor kunnen aanbieders moeilijker de benodigde ondersteuning aan inwoners blijven bieden. De tweede overweging is dat een reëel tarief de kans op een faillissement verkleint en daarmee de continuïteit van dienstverlening zo veel mogelijk waarborg. Op dit moment staat de continuïteit van dienstverlening door personeelskrapte al fors onder druk. Om te komen tot een reële tariefstelling, is een uitvraag gedaan onder de huidige gecontracteerde aanbieders. Daarmee baseren we het tarief op de reële situatie onder aanbieders die in gemeente Beuningen en de andere deelnemende gemeenten actief zijn. Op deze wijze doen we recht aan de regionale omstandigheden, bijvoorbeeld qua arbeidsmarkt én houden we rekening met de verscheidenheid in het regionale aandeel dat aanbieders hebben.

Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd:
De bijstelling op dit product bestaat uit verschillende onderdelen. Onder 'algemene voorzieningen WMO en Jeugd' verantwoorden we een deel van de subsidie aan Stichting Perspectief. Deze subsidie is in december 2023 geïndexeerd. Daarnaast zullen we voor 2024 eenmalig het tekort op de jaarrekening van Stichting Perspectief compenseren, een onderzoek instellen naar de dorps- en buurthuizen (mfa's) en een evaluatie houden met Stichting Perspectief. Hier zijn incidentele budgetten voor nodig in 2024.

MFA Ewijk:
De bijstelling van het budget voor MFA Ewijk is tweeledig. Voor de exploitatiebijdrage is een reguliere indexering toegepast. Daarnaast is de WOZ van het pand opnieuw beoordeeld. Er is geconstateerd dat de afgelopen jaren abusievelijk 50% van de waarde is toegepast. Omdat we als gemeente de onroerendezaakbelasting subsidiëren zal door de 'nieuwe' WOZ de ozb-subsidie eveneens verdubbeld moeten worden. Dit betreft een neutrale bijstelling aangezien we als gemeente de onroerendezaakbelasting ook innen. Voor de zomer ontvangen we van

Munitax een nieuwe raming van de belastinginkomsten van het huidige jaar. Deze zullen we bij de herfstnota verwerken.

Organisatie toegang:
De bijstelling van het budget betreft de verhoogde bijdrage (indexering) aan het Regionaal Ondersteuningsbureau (ROB). We werken in de regio Nijmegen samen op het gebied van Wmo, Jeugdhulp en Inburgering. We kopen gezamenlijk zorg en ondersteuning in en regelen met elkaar onder andere het contractmanagement en - beheer. Dit doen we door middel van het ROB. De nieuwe bijdrage is gebaseerd op de begroting van het ROB, als onderdeel van de samenwerkingsovereenkomst.

Programma 4 welzijn en educatie:
Openbaar groen/park/plantsoen:
In 2021 is het groenbestek aanbesteed. Hieruit volgde een incidenteel voordeel voor de jaren tot en met 2023. We verwachten echter ook dat voor de jaren na 2023 we voldoende hebben aan het jaarlijks budget van de afgelopen jaren. We stellen het budget daarom naar beneden bij. In de bijstelling is rekening gehouden met areaaluitbreiding en indexering. In 2025 houden we een nieuwe aanbesteding.

Programma 5 Omgeving
Verkeersmaatregelen:
Uit diverse krantenartikelen en raadsvragen is de toezegging voortgekomen maatregelen te treffen langs de 'varkensruggen' op de Van Heemstraweg. Dit om ze beter zichtbaar te maken in met name donkere en/of natte weersomstandigheden.
Hiervoor is naar grove inschatting eenmalig zo'n € 5.000,- extra nodig in 2024.

Bedrijven, handhaving/externe veiligheid
Op basis van de jaarstukken van de ARN 2023 verwachten we een incidentele meevaller in de dividenduitkering.

Programma 6 openbare orde en veiligheid
Rampenbestrijding
Onder dit product valt de opvang van Oekraïners op het Asdonckterrein. De kosten en baten zijn aanvankelijk budgetneutraal geraamd in afwachting van de nieuwe bekostigingsregeling (nieuwe normvergoeding). Ook voor 2024 kunnen we rekenen op vergoeding vanuit het Rijk. De baten zijn daarom bijgesteld.

Programma 7 Bestuur en algemene ondersteuning
Overhead gemeentehuis
Voor de begroting van 2023 zijn naar aanleiding van de sterk stijgende energieprijzen, de budgetten van gas en elektra verhoogd. Inmiddels is duidelijk dat de tariefstijgingen die we

destijds hadden verwacht lager zijn uitgevallen. We stellen het budget daarom naar beneden bij.

Leges burgerzaken
Voor de legesinkomsten hebben we een nieuwe prognose gemaakt. We verwachten de komende jaren een piek in de uitgifte van reisdocumenten. Dit is het gevolg van de wijziging van de geldigheidsduur van 5 naar 10 jaar die in 2014 is ingevoerd. We stellen de inkomsten daarom naar boven bij.

Griffie/Rekenkamer
Betreft eenmalige verhoging van het inhuurbudget voor ziektevervanging.

Salarissen ambtelijke organisatie
Door de piek in de uitgifte van reisdocumenten verwachten we de komende jaren meer capaciteit nodig te hebben. We ramen hiervoor budget (zie ook de bijstelling van de inkomsten onder product 'leges burgerzaken').

Vanwege de hoeveelheid werk in de openbare ruimte hebben we ervoor gekozen om vanuit het werkbedrijf een extra kracht in te huren. Daarnaast zien we dat er binnen de ploeg mensen gebruiken maken van het generatiepact. We anticiperen op uitstroom en verwachten daarom alleen voor 2024 en 2025 extra kosten te maken.

3.4 Verbonden partijen

Hieronder treft u een overzicht aan van verbonden partijen waarvan de bijdrage is bijgesteld. Bijgestelde bijdragen zijn gebaseerd op de begrotingen die door de betreffende partijen zijn aangeboden.

	2024	2025	2026	2027	2028
DRAN	221	242	266	298	229
GGD	-21	-126	-121	-121	-121
Groene Metropool Regio	0	-22	-32	-27	-27
IBO	-13	-13	-13	-13	-13
MGR-ICT	0	-83	-84	-84	-93
MGR-Werkbedrijf	-34	-135	-139	-218	-30
ODRN	-71	-253	-253	-253	-253
VRGZ	0	-102	-96	-60	-79
Verwacht effect	**83**	**-492**	**-472**	**-478**	**-386**

Voor de verdere informatie over de bijstellingen verwijzen we u naar de verschillende zienswijzen van de Gemeenschappelijke regelingen.

3.5 Actualisatie coalitieakkoord

Bij het opstellen van deze perspectiefnota 2024 is een nieuwe jaarschijf toegevoegd, namelijk het jaar 2028. Voor de overzichtelijkheid en het kunnen volgen van het coalitieakkoord 2022-2026 is een overzicht bijgevoegd van het coalitieakkoord 2024-2028 en een nadere actualisatie van het coalitieakkoord naar de huidige situatie.

Tabel 3.5.1: Vertaling coalitieakkoord 2024-2028	2024	2025	2026	2027	2028	
Energiestroppenpot	-250	-	-	-	-	i
Woningbouwopgave: Projectleiding, ontwikkeling organisatie	-400	-400	-300	-200	-200	s
Projecten ten uitvoer brengen (Openb. Ruimte projecten, zandwinning, niet zijnde woning)	-85	-85	-85	-85	-85	s
Project Ooigraaf: Nieuwbouw zwembad	-	-	-	-	-1.222	s
BE- ontwikkeling Ooigraaf basketbalveld	-	-	-52	-52	-52	s
Krediet raadszaal	-34	-34	-34	-34	-34	s
Gemeente kantoor (kapitaallasten meubilair en aanpassen gebouw)	-21	21	-319	-254	-254	s
Verduurzaming maatschappelijke gebouwen	-24	-59	-59	-59	-59	s
Groenbeleidsplan	-20	-20	-20	-20	-20	s
Bosgebieden	-20	-20	-20	-20	-20	s
Renovatie Montijn (triangel)	-	-	-150	-150	-150	s
Uitvoeringsplan kunst & cultuur inclusief infrastructuur	-35	-35	-	-	-	i
Verkeersveiligheid Schoenaker-fietspad goudwerf	-20	-20	-20	-20	-20	s
Ontstluiting Ewijk Zuid	-	-	-	-1.073	-1.073	s
Milieubeleidsplan	-20	-20	-20	-20	-20	s
Warmtenet zwembad-wijk	-200	-200	-	-	-	i
Verbeteren dienstverlening ODRN	-40	-40	-40	-40	-40	s
Grens minima naar 120%	-250	-250	-250	-250	-250	s
Vergeten inwoners (project HAN) aalsterveld, olden temp	-25	-	-	-	-	i
Leghe Polder: maatschappelijke en ruimtelijke studie	-200	-	-	-	-	i
Visie en uitbreiding bedrijventerrein en realisatie	-40	-	-	-	-	i
Uitvoeringscapaciteit sociaal team (incl infopunt opvoeden, praktijkondersteuning huisarts, schoolmaatschappelijk werk)	-95	-95	-95	-95	-95	s
Pilot schulden niet laten oplopen jongeren	-25	-	-	-	-	i
Aanpassen Klaver vier	-	-	-	-225	-225	s
Totaal	**-1.803**	**-1.257**	**-1.464**	**-2.697**	**-3.928**	

Tabel 3.5.2: Nadere actualisatie coalitieakkoord	2024	2025	2026	2027	2028
Project Ooigraaf: Nieuwbouw zwembad			1.222	869	-353
Leghe Polder: maatschappelijke en ruimtelijke studie				750	750
Visie en uitbreiding bedrijventerrein en realisatie				250	250
Totaal	**0**	**0**	**1.222**	**1.869**	**647**

Project Ooigraaf: nieuwbouw zwembad:
Het verkrijgen van elektriciteitsaansluiting, als gevolg van netcongestie, is voor het nieuw te realiseren zwembad aan de Ooigraaf te Beuningen een groot probleem. Door het uitstellen van de aanbesteding kan het nieuwe zwembad op z'n vroegst pas 2027 worden opgeleverd.

Lèghe Polder:
De bouw van de Lèghe Polder start naar alle waarschijnlijkheid pas in 2028/2029. De kapitaallasten gaan dus later pas lopen, de reeds begrote kapitaallasten voor de jaren 2027 en 2028 verschuiven hierdoor naar latere jaren.

Visie en uitbreiding bedrijventerrein en realisatie:
Het is niet waarschijnlijk dat dit binnen de meerjarenbegroting wordt gerealiseerd.

De kapitaallasten van investeringen bestaan uit afschrijvingslasten en rentelasten. We zien de afgelopen jaren dat de werkelijke rentelasten afnemen en de rentebaten juist toenemen. Dit komt omdat we in de afgelopen jaren geen grote investeringen hebben gedaan, bestaande leningen aflopen, het saldo op de spaarrekening toeneemt en de rente op spaargeld stijgt. Vanuit het coalitieakkoord staan echter een aantal grote investeringen op de planning. Dit heeft voor de jaren 2025 en verder een effect op de financieringsbehoefte. Bij de begroting 2024-2027 hebben we daarom circa 2,2 miljoen extra aan verwachte rentelasten moeten opnemen . Nu we zien dat enkele investeringen worden doorgeschoven in de tijd heeft dit ook een effect op de verwachte rentelasten. In onderstaande tabel is dit effect weergegeven.

Tabel 3.5.3: Rentevoordeel bijstelling coalitieakkoord 2024-2028	2024	2025	2026	2027	2028
Rentevoordeel		368	1.068	1.068	1.068
Totaal		**368**	**1.068**	**1.068**	**1.068**

Tijdelijk voordeel actualisatie coalitieakkoord
De bovengenoemde financiële voordelen zijn voor de periode 2025-2028 slechts incidenteel van aard. Het gaat hier om het doorschuiven van investeringen in de Lèghe Polder, het zwembad en het bedrijventerrein. Vanaf 2028 nemen we de kapitaallasten van het zwembad. Ná 2028 komen daar de kapitaallasten van de Lèghe Polder en de realisatie van het bedrijventerrein bij. Deze jaren zijn bij de eerstvolgende begroting nog niet in beeld. Er moet daarom rekening worden gehouden met een extra uitzetting ná 2028 van circa 1 miljoen (structureel) voor de Lèghe Polder en het bedrijventerrein. Volgens het huidige beeld verwachten we ook in de jaren na 2028 een tekort op de begroting. Er zal dan dus aanvullende dekking moeten worden gevonden.

3.6 Investeringen

Vervanging vissteiger: Naar aanleiding van een recente inspectie van de civiele kunstwerken gaan we één van de vissteigers in de gemeente vervangen. De raming van deze investering bedraagt € 185.000.

Vervanging brug: Naar aanleiding van een recente inspectie van de civiele kunstwerken gaan we één van de bruggen in de gemeente vervangen. De raming van deze

investering bedraagt € 290.000.
De jaarlijkse kapitaallasten van deze twee vervangingen zijn vanaf het jaar 2026 opgenomen onder de autonome ontwikkelingen, Beheer infrastructurele kunstwerken (zie hoofdstuk 3.3 autonome ontwikkelingen).

Vervanging keuken/kantine gemeentewerf: De vervanging van de keuken in de gemeentewerf staat op de onderhoudsplanning voor 2032. Omdat de brandweer echter op dit moment bezig is met de verbouwing van de kazerne, en de kantine/keuken met de gemeentewerf wordt gedeeld, stellen we voor om het investeringskrediet naar voren te halen. Het gaat om een investeringsbedrag van € 13.000.
De jaarlijkse kapitaallasten van deze vervanging zijn vanaf het jaar 2025 opgenomen onder de autonome ontwikkelingen, Overhead (gemeentewerf) (zie hoofdstuk 3.3 autonome ontwikkelingen).

Verbouwing basisschool de Ruyter: Onderzoek wijst uit dat met ingang van schooljaar 2024/2025 al extra ruimte nodig is voor het onderwijs. Dit ruimtetekort bij de basisschool is zelfs al groter dan het scholenlandschap laat zien, omdat de school in werkelijkheid al 183 leerlingen telt. De prognoses laten zien dat dit ruimtetekort naar verwachting richting de toekomst aanwezig blijft. De mogelijkheden voor uitbreiding op het kavel zijn beperkt. Daarom zal er met name inpandig een herinrichting en deels een uitbreiding moeten plaatsvinden ter ondervanging van het ruimtetekort. Het ruimtetekort is urgent en daarom zal deze ingreep op zeer korte termijn moeten plaatsvinden. De investering bedraagt: € 259.656.
De kapitaallasten zijn opgenomen onder de autonome ontwikkelingen, product huisvesting onderwijs (zie hoofdstuk 3.3 autonome ontwikkelingen).

4. Voorgenomen nieuw beleid

4.1 Voorgenomen nieuw beleid

Tabel 4.1: Voorgenomen Nieuw beleid	Progr	2024	2025	2026	2027	2028
Participatiecoach vluchtelingenwerk	3		-50	-50	-50	-50
Beheerplan civiele kunstwerken	4	-95	-190	-190	-190	-190
Beheerplan Groen	4			-125	-125	-125
Formatie Griffie	7	-30	-65	-65	-65	-65
Formatie BOA	7	-35	-70	-70	-70	-70
Verdere professionalisering organisatie	7		-300	-300	-300	-300
Digitaal ontwikkelprogramma II	7		-920	-510	-360	-360
Totaal		**-160**	**-1.595**	**-1.310**	**-1.160**	**-1.160**

Participatiecoach vluchtelingenwerk:
Op 1 januari 2022 is de Wet Inburgering 2021 (hierna Wi2021) in werking getreden. Inburgeraars volgen een van de drie leerroutes waar ze onder de Wi2021 mee kunnen inburgeren. Voor de zelfredzaamheidsroute is participatie een verplicht onderdeel van de inburgering. De participatiecoach brengt de interesses en capaciteiten van de statushouders in beeld en helpt met het opbouwen van een duurzaam sociaal netwerk door statushouders te stimuleren en aan te zetten om deel te nemen aan activiteiten, vrijwilligerswerk, opleiding en/of de stap naar betaald werk te maken. De coach stemt af met ketenpartners en gaat van nieuwe samenwerkingen aan voor het werven van geschikte vrijwilligerswerkplekken. De werkzaamheden worden uitgevoerd door Vluchtelingenwerk. Deze taak voeren ze ook voor andere gemeenten uit en ze hebben veel expertise met betrekking tot de doelgroep.

Beheerplan civiele kunstwerken:
Het beheerplan civiele kunstwerken wordt medio 2024 geactualiseerd. Uit een eerste inventarisatie is gebleken dat het huidige budget voor onderhoud van de civiele kunstwerken binnen de gemeente niet voldoende is om de staat van onderhoud op een voldoende kwaliteitsniveau te behouden.

Beheerplan Groen:
Het groenbestek wordt in 2025 opnieuw aanbesteed. Er bestaat al langere tijd de wens om het kwaliteitsniveau te verhogen. Anticiperend op het nieuwe groenbeheerplan vragen we om middelen beschikbaar te stellen voor de kwaliteitsverhoging van het onderhoudsniveau.
In de nazomer van dit jaar zal er een raadsvoorstel richting de gemeenteraad gaan voor de vaststelling van het kwaliteitsniveau.

Formatie Griffie:
Omdat het takenpakket van de raad in de afgelopen jaren flink verzwaard is en de ambities die de raad heeft, vraagt dit niet alleen iets van de raadsleden, maar ook meer inhoudelijke ondersteuning van en deskundige advisering bij het raadswerk. Daarbij wordt ook door

uitbreiding de hoge werkdruk, in relatie tot het takenpakket en de kwetsbaarheid van het team griffie verminderd.

Formatie BOA:
Tijdens de raadsvergadering over de begroting 2024 is de wens uitgesproken om een derde BOA aan te stellen. Er is toegezegd om bij de perspectiefnota een voorstel voor in te dienen.

Verdere professionalisering organisatie
Om een professionele organisatie en een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven, zijn diverse investeringen nodig in de organisatie zoals trainingen, opleidingen en herwaardering van het functiehuis.

Digitaal ontwikkelprogramma II (DOP II):
Met de uitvoering van DOP II werken we verder aan de digitale transformatie die we met DOP I hebben ingezet. De digitale transformatie en de verschillende wetten die nationaal en internationaal op ons afkomen, vragen meer dan we in drie en een half jaar tijd hebben weten te realiseren. Met DOP II vullen we randvoorwaarden in samenhang in en houden we de gemaakte verbindingen met onze inwoners, het bedrijfsleven en de leefomgeving in Beuningen vast. We vullen landelijke ontwikkelingen en wetgeving op het gebied van dienstverlening en informatievoorziening in, volgens de Beuningse ambities en maat. DOP II brengt de informatiehuishouding van de gemeente Beuningen op een hoger niveau, zodat deze optimaal de Beuningse ambities kan faciliteren. We verwachten hiervoor in de jaren 2025 en 2026 incidentele uitgaven te doen. Daarnaast zijn er structurele middelen nodig om uitvoering te geven aan de ontwikkelingen die we met DOP II in gang zetten.

5. Technische uitgangspunten programma begroting 2025-2028

5.1 Technische uitgangspunten

Met betrekking tot de programmabegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 gelden de volgende uitgangspunten:

1. De programmabegroting moet voldoen aan wettelijke vereisten.
Sinds 1 januari 2004 is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van toepassing. Dit sluit zoveel als mogelijk aan op de verslagleggingsvoorschriften van privaatrechtelijke rechtspersonen, maar laat wel ruimte aan de specifieke begrotings- en verantwoordingsvoorschriften voor gemeenten.

De programmabegroting 2025 moet voldoen aan de algemene bepalingen zoals deze zijn opgenomen in het Burgerlijk Wetboek, boek 2, Titel 9 en de meer specifiekere bepalingen zoals vermeld in het BBV en de Gemeentewet. In de gemeentewet (artikel 189 lid 2) staat aangegeven dat de raad erop toe ziet dat de begroting duurzaam in evenwicht is.

2. De programmabegroting dient duidelijk en transparant te zijn.
De programmabegroting moet in eerste instantie duidelijk zijn voor de raadsleden. Zij moeten op basis van deze begroting gefundeerde besluiten kunnen nemen. Daarnaast is het van belang dat het college op basis van de programmabegroting duidelijk wordt geautoriseerd tot het doen van uitgaven. Niet alleen moet duidelijk zijn hoeveel het college uit mag geven, maar ook moet duidelijk zijn welke maatschappelijke effecten de gemeenteraad nastreeft. Ten slotte is de programmabegroting van belang voor derden. De provincie toetst de begroting; de burgers kunnen in de begroting zien hoe de gemeente omgaat met de beschikbare middelen.

3. Het bestaande en voorgenomen nieuw beleid is de basis voor de programmabegroting.
De programmabegroting 2025 wordt opgesteld op basis van huidig beleid. Dit wil zeggen dat de programmabegroting 2024 inclusief de genomen raadsbesluiten tot en met de raadsvergadering van juli 2024 worden opgenomen. Tevens wordt het voorgenomen nieuw beleid opgenomen. Daarnaast worden ook de toekomstige ontwikkelingen vanuit het coalitieakkoord 2022-2026 opgenomen met de financiële gevolgen.

<u>Loonontwikkeling</u>
Het voorstel is om voor de loonontwikkeling 2025-2028 een percentage te hanteren van 5%. Dit percentage is een zo realistisch mogelijke inschatting.

<u>Prijsontwikkeling/ realistisch begroten</u>
We hanteren al meerdere jaren het uitgangspunt van ‘realistisch begroten’. Op het moment dat bestaande activiteiten duurder worden leidt dit tot een aanpassing van het budget. We passen geen algehele indexering toe op de budgetten.

<u>Doorberekening rente:</u>
De commissie BBV heeft in de vorm van een stellige uitspraak aangegeven dat we voor de

grondexploitaties het rentepercentage moeten relateren aan de verhouding “vreemd vermogen/totaal vermogen”. Een reden hiervoor is onder meer de VPB-plicht voor gemeenten. Hierdoor rekenen we aan de grondexploitatie een rentepercentage toe van afgerond 2,5%, meerjarig hanteren we hetzelfde percentage. Voor de riolering en afval wordt gerekend met 2,5%. Voor de overige investeringen is het rente omslagpercentage ook geraamd op 2,5%.

Kapitaallasten nieuwe investeringen
Voor nieuwe investeringen wordt in het jaar volgend op het jaar van de investering de volledige kapitaallast berekend.

Algemene uitkering/ Meicirculaire 2024
Wij vertalen de uitkomsten van de meicirculaire 2024 om het budgettaire kader voor de programmabegroting 2025 te bepalen.

Lokale belastingen
Als gemeente zien we ons evenals voorgaand jaar geconfronteerd met prijsstijgingen in de markt van onder meer personele lasten, brandstof en bouwmaterialen. Door groei van taken en verantwoordelijkheden van gemeenten en de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt loopt de gemeente tegen haar grenzen aan. Dit geheel maakt dat het spanningsveld tussen ambities, uitvoeringskracht en beschikbare (financiële) middelen toeneemt. Vanuit de algemene uitkering worden we niet volledig gecompenseerd voor prijsstijgingen. Het is een logische stap om de inkomsten uit de lokale heffingen mee te laten stijgen. We stellen daarom voor de lokale belastingen te indexeren met 3%

Kostendekkendheid
Voor de retributies (riolering en afval) geldt het uitgangspunt dat alle kosten verhaald worden via de heffing. De heffing is daarom 100% kostendekkend. Voor de leges geldt daarentegen dat het tarief maximaal kostendekkend mag zijn.

Een overzicht van de uitgangspunten:

Tabel 5.1 Uitgangspunten begroting 2025 - 2028	2025	2026	2027	2028
Loonontwikkeling*	5,00%	5,00%	5,00%	5,00%
Rente doorbelasting aan:				
- Grondexploitatie	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
- Riolering en afval	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
- Investeringen rente omslagpercentage	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Trendmatige verhoging onroerende zaakbelasting *	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Trendmatige verhoging leges *	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Trendmatige verhoging overige lokale belastingen *	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Uitkering gemeentefonds	mei-24	mei-24	mei-24	mei-24

*Trendmatige verhoging ter compensatie van cao- en prijsstijgingen.
Verwachting o.b.v. CEP publicatie februari 2024

6. Afkortingenlijst

Afkorting	Beschrijving
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BE	Beuningen
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BBZ	Bijstandsbesluit Zelfstandigen
BZK	Binnenlandse Zaken
CAO	Collectieve Arbeids Overeenkomst
CBS	Centraal Bureau Statistiek
CEP	Centraal Economisch Plan
CPI	Consumenten Prijs Index
DRAN	Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen
GGD	Gemeentelijke GezondheidsDienst
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
HAN	Hogeschool Arnhem Nijmegen
IBO	Instituut Bijzonder Onderzoek
IHP	Integraal HuisvesteringsPlan
MFA	MultiFunctionele Accommodatie
MGR	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling
ODRN	Omgevingsdienst Regio Nijmegen
O.R.	Openbare Ruimte
org.	Organisatie
OZB	Onroerende ZaakBelasting
P&O	Personeel en Organisatie
PGB	PersoonsGebonden Budget
ROB	Regionaal Ondersteuningsbureau
VPB	Vennootschapsbelasting
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
Wi	Wet Inburgering
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOZ	Wet Waardering Onroerende Zaken